

Dzimumorientācija un dzimuma identitāte ANO Cilvēktiesību padomes darba kārtībā

Eiropas Parlamenta 2011. gada 28. septembra rezolūcija par cilvēktiesību, seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes jautājumu Apvienoto Nāciju Organizācijā

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju, Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un ES Pamattiesību hartu,
- ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas rezolūciju A/RES/60/251, ar ko izveido Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību padomi,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Padomes prezidentūras 2006. gada 16. marta deklarāciju Eiropas Savienības vārdā par ANO Cilvēktiesību padomes izveidi,
- ņemot vērā 2011. gada 10. marta rezolūciju par ANO Cilvēktiesību padomes 16. sesiju¹,
- ņemot vērā 2010. gada 16. decembra rezolūciju par 2009. gada ziņojumu par cilvēktiesībām pasaulē un Eiropas Savienības politiku cilvēktiesību jomā²,
- ņemot vērā iepriekš sniegtos kopīgos paziņojumus un deklarācijas Apvienoto Nāciju Organizācijā, tostarp 2011. gada 22. marta kopīgo paziņojumu Cilvēktiesību padomē „Izbeigt vardarbības aktus un līdzīgus cilvēktiesību pārkāpumus seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes dēļ” un 2008. gada 18. decembrī Ģenerālajā asamblejā publiskoto Deklarāciju par cilvēktiesībām, seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti,
- ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes 2011. gada 17. jūnija rezolūciju A/HRC/17/19 par cilvēktiesībām, seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti,
- ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes 17. sesiju, kurā pieņēma rezolūciju A/HRC/17/19 par cilvēktiesībām, seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti, un šīs padomes 19. sesiju, kurā saskaņā ar rezolūcijā A/HRC/17/19 noteiktajām pilnvarām notika paneldiskusija,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas 2010. gada 29. aprīļa rezolūciju Nr. 1728 par diskrimināciju seksuālās orientācijas vai dzimumidentitātes dēļ un Ministru komitejas 2010. gada 31. marta ieteikumu CM/Rec(2010)5 par pasākumiem, ar kuriem novērst diskrimināciju seksuālās orientācijas vai dzimumidentitātes dēļ,
- ņemot vērā Amerikas valstu organizācijas 2011. gada 7. jūnija rezolūciju AG/RES 2653 par cilvēktiesībām, seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti,

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0097.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0489.

- ņemot vērā Pamattiesību aģentūras ziņojumu „Homofobija, transfobija un diskriminācija seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes dēļ” (2010. gada novembris),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. pantu, 3. panta 5. punktu, 18., 21. un 27. pantu, kā arī Līguma par Eiropas Savienības darbību 10. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Padomes instrumentu kopumu, ar ko veicina un aizsargā visas lesbiešu, geju, biseksuāļu un transpersonu (*LGBT*) cilvēktiesības,
 - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos paziņojumu Apvienoto Nāciju Organizācijā par cilvēktiesībām, seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti,
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā cilvēktiesību universāluma ievērošana, veicināšana un aizsardzība ir Eiropas Savienības ētikas noteikumu un tiesību aktu kopuma neatņemama daļa un viens no Eiropas vienotības un integritātes stūrakmeņiem;
 - B. tā kā ik dienas Eiropas Savienībā, kā arī trešās valstīs notiek daudzi cilvēktiesību pārkāpumi, kas saistīti ar seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti;
 - C. tā kā Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm būtu jāgarantē, ka to politikas nostādņēs un praksē cilvēktiesības tiek ievērotas, lai tādējādi stiprinātu un padarītu uzticamu Eiropas Savienības nostāju ANO Cilvēktiesību padomē;
 - D. tā kā Eiropas Savienība vispārējas un nedalāmas cilvēktiesības uzskata par ārkārtīgi svarīgām;
 - E. tā kā Eiropas Savienība seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes tematu jau ir iekļāvusi savā darba programmā Apvienoto Nāciju Organizācijā, reģionālajās struktūrās un dažos savos divpusējos cilvēktiesību dialogos;
 - F. tā kā ANO Cilvēktiesību padomes rezolūcija par cilvēktiesībām, seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti ir pirmā rezolūcija, ko ANO pieņēmusi, konkrēti risinot seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes jautājumus;
 - G. tā kā visu reģionu valstis, tostarp visas ES dalībvalstis, kas ir ANO Cilvēktiesību padomes locekles, balsojot atbalstīja rezolūciju par cilvēktiesībām, seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti un 21 ES dalībvalsts iesniedza šīs rezolūcijas priekšlikumu;
 - H. tā kā vairākas ANO cilvēktiesību līguma struktūras, īpašie referenti un aģentūras, kā arī ANO ģenerālsekretārs un augstā cilvēktiesību komisāre ir pauduši nopietnas bažas par cilvēktiesību pārkāpumiem, ar kuriem saskārušās *LGBT* personas visā pasaulē;
 - I. tā kā citas reģionālās institūcijas, tostarp Eiropas Padome un Amerikas valstu organizācija, nesen pieņēma rezolūcijas, kurās nosoda cilvēktiesību pārkāpumus seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes dēļ,
1. atkārtoti pauž bažas par daudzajiem cilvēktiesību pārkāpumiem un plaši izplatīto diskrimināciju, kas notiek seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes dēļ gan Eiropas Savienībā, gan trešās valstīs;

2. atzinīgi vērtē un atbalsta darbu, ko jau veikusi Cilvēktiesību padome, ANO ģenerālsēkretārs, augstā cilvēktiesību komisāre, ANO cilvēktiesību līguma struktūras, īpašie referenti un citas ANO aģentūras, cenšoties nodrošināt, ka starptautiskās cilvēktiesību normas tiek piemērotas pilnībā neatkarīgi no personas seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes;
3. atzinīgi vērtē to, ka Cilvēktiesību padome ir pieņēmusi rezolūciju A/HRC/17/19 par cilvēktiesībām, seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti;
4. vērš uzmanību uz to, ka minēto rezolūciju atbalstīja visu reģionu valstis un to sagatavoja Dienvidāfrika; atgādina, ka cilvēktiesības ir vispārējas un nedalāmas un ka tās vienādā mērā attiecas uz visiem neatkarīgi no viņu seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes;
5. atbalsta paneļdiskusijas organizēšanu Cilvēktiesību padomes 19. sesijas laikā 2012. gada pavasarī, lai risinātu „konstruktīvu, uz informāciju balstītu un pārredzamu dialogu par diskriminējošiem tiesību aktiem un praksi, kā arī par tādu vardarbību pret indivīdiem, kuras pamatā ir viņu seksuālā orientācija un dzimumidentitāte”; uzskata, ka ANO dalībvalstīm no visiem reģioniem nepieciešams risināt cieņpilnu un atklātu dialogu par cilvēktiesībām, seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti;
6. atzinīgi vērtē ES dalībvalstu un Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos ilgstošo atbalstu, kas pausts, lai seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes jautājumu iekļautu Cilvēktiesību padomes un citu ANO struktūru darba kārtībā, tostarp saistībā ar iepriekš sniegtajiem kopīgajiem paziņojumiem un deklarācijām;
7. atgādina, ka Eiropas Savienības Padomes cilvēktiesību darba grupas instrumentu kopumā, ar ko sekmēt un aizsargāt *LGBT* visu cilvēktiesību ievērošanu, ir paredzētas šādas galvenās prioritātes: homoseksualitātes dekriminalizācija pasaulē, vienlīdzība un nediskriminācija, kā arī cilvēktiesību aizstāvju aizsardzība; uzskata, ka augstajai pārstāvei, visām ES iestādēm un dalībvalstīm iekšpolitikā un savā ārlietu darbībā šīs prioritātes būtu regulāri jāaizstāv;
8. aicina augsto pārstāvi un dalībvalstis partnerībā ar trešām valstīm Apvienoto Nāciju Organizācijā un citos daudzpusējos forumos, kā arī divpusējos dialogos par cilvēktiesībām regulāri veicināt ar seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti saistīto cilvēktiesību aizsardzību un ievērošanu;
9. mudina dalībvalstis konstruktīvi un partnerībā ar trešām valstīm, izmantojot Vispārējo regulāro pārskatu un ar ANO līgumu saistīto struktūru procedūras, apņemties nodrošināt, ka Eiropas Savienībā un trešās valstīs pilnībā tiek aizstāvētas ar seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti saistītās cilvēktiesības; šajā nolūkā mudina dalībvalstis un augsto pārstāvi nodrošināt ES ārējās un iekšējās darbības konsekvenci cilvēktiesību jomā, kā paredzēts Līguma par Eiropas Savienību 21. panta 3. punktā;
10. aicina augsto pārstāvi, Komisiju un dalībvalstis arī turpmāk partnerībā ar trešām valstīm veicināt ar seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti saistītās cilvēktiesības, izmantojot divpusējos dialogus par cilvēktiesībām, Eiropas demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu (*EIDHR*) un citus ārējos finanšu instrumentus;
11. pauž nožēlu, ka Eiropas Savienībā vēl netiek vienmēr pilnībā atbalstītas lesbiešu, geju,

biseksuālu un transpersonu tiesības, tostarp tiesības uz fizisko neaizskaramību, tiesības uz privāto un ģimenes dzīvi, tiesības uz uzskatu un vārda brīvību, tiesības uz pulcēšanās brīvību, tiesības netikt diskriminētam, tiesības uz pārvietošanās brīvību, tostarp tiesības uz pārvietošanās brīvība viendzimuma pāriem un viņu ģimenēm, tiesības uz profilaktisko veselības aprūpi un ārstniecību un patvēruma tiesības;

12. atgādina par dalībvalstu pienākumu saskaņā ar Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu¹, aizsargāt trešo valstu valstspiederīgos vai piešķirt viņiem patvērumu gadījumos, kad šīs personas bēg no savas izcelsmes valsts vai viņām savā izcelsmes valstī draud kriminālvajāšana dzimumorientācijas dēļ;
13. pauž spēcīgu nosodījumu par faktu, ka dažās valstīs, tostarp arī dažās ES dalībvalstīs, homoseksualitāti, biseksualitāti vai transseksualitāti joprojām uzskata par garīgu saslimšanu, un aicina valstis pretoties šim viedoklim; jo īpaši prasa nepiemērot transseksuāļiem un transpersonām garīgi slimā statusu, ievērot tiesības brīvi izvēlēties ārstējošo personālu, atvieglot identitātes maiņu un līdzekļu kompensāciju sociālā nodrošinājuma sistēmā;
14. vērš uzmanību uz Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras ziņojumā „Homofobija, transfobija un diskriminācija seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes dēļ” paustajiem secinājumiem; aicina Komisiju un dalībvalstis, cik vien iespējams, rīkoties saskaņā ar minētajā ziņojumā iekļautajiem atzinumiem;
15. aicina dalībvalstis, Komisiju un *EĀDD* pilnībā novērst minēto nevienlīdzību; atkārtoti savu prasību Komisijai izstrādāt visaptverošu plānu, kas veltīts homofobijas, transfobijas un tādas diskriminācijas novēršanai, kura notiek seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes dēļ;
16. aicina Komisiju un Pasaules Veselības organizāciju ar dzimumidentitāti saistītus veselības traucējumus svītrot no Garīgo un uzvedības traucējumu saraksta un sarunās par slimību starptautiskās klasifikācijas (ICD-11) 11. redakciju nodrošināt, ka tos pārklasificē, neuzskatot par patoloģiju;
17. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Komisijai, Eiropas Savienības Padomei, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Apvienoto Nāciju Organizācijas augstajai komisārei cilvēktiesību jautājumos un Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram.

¹ OV L 304, 30.9.2004., 12. lpp.